

ΧΤΥΠΑΤΕ ΚΑΜΠΑΝΕΣ... (*)

Καμπάνες ἀργυρόηχες, σὰ συμφωνία ἠρωϊκιά, στὴ φωτεινὴ τὴ χώρα ἀντηχοῦν... Κ' εἶναι οἱ καμπάνες μυριόχαρες καὶ τρισευτυχισμένες, ἀπ' τὴν οὐράνια ἐλπίδα π' ἀνήσυχια κυλάει στὴν εὐγενικὰ ψυχὴ.

Ὅμως, πλαῖι στὸ αἰθέριο χαίδεμα πὸν τὸ τατάρισμα σκορπάει, ἕνας καὺμὸς μαῦρος μὰ γλυκὸς περνάει ἀγάλια, ἀγγίζοντας μιὰν ἀγιάτρευτη πληγὴ. Καὶ τ' ἄγγιγμα του εἶναι σκληρὰ πονετικό, μὰ κάποτε καὶ ἤρεμο σὰν τὸ παράπονο τῆς κόρης πὸν χάνει ἀπ' τὴν ἀγάπη της. Γιατὶ ἕνας φόβος κρυφω-βασταγμένος σὲ μιὰ πνιγμένη ἀνάσα ξεχειλίζει ἀπὸ στήθια λαβωμένα πὸν ὑπομονετικὰ κρατᾶν τὸ αἷμα τῆς ψυχῆς τους. Μόνο δακρυσμένες πρεσευκὲς καὶ παρακλητικὲς δεήσεις, βγαίνουν ἀπ' τὰ πονεμένα στόματα γιὰ τὴ σωτήρια τῆς φυλῆς.

— Πιστεύουνε σ' ἕνα Θεὸ ἀκόμα! κι' αὐτὴ ἡ πίστη εἶναι μεγάλη δύναμη πὸν κράτησε ὡσαμε τώρα τὸ λαὸ σὰν πάει νὰ δώση τὴ ζωὴ του. Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο ἰδανικὸ κ' ἡ μόνη του παρηγόρια, τὸ μόνο στήριγμα πὸν στὴ δυνατώτερη λιγοψυχιά θὰ συγκρατήση τὴν ἀπογοήτευση καὶ τὴν ἀπελπισιά του. Πιστεύει ὁ Ἕλληνας, καὶ σ' αὐτὴ τὴν πίστη κρύβονται ὅλες οἱ ὁμορφιὲς καὶ τὰ παράξενα μυστήρια πὸν μᾶς κρατάει ἡ φύση καὶ ἡ ζωὴ.

Καὶ ἡ θρησκεία του αὐτὴ, εἴτε θρησκεία τοῦ ὠραίου εἶναι, εἴτε θρησκεία τῆς δύναμης, εἴτε θρησκεία ἔθνισμοῦ καὶ παλληκαροσύνης, εἶναι πάντα τὸ ὁμορφότερο καὶ τὸ ἰσχυρότερο τουφέκι πὸν μπορεῖ νὰ κρατήση ὁ ἀνθρώπινος βραχίονας. Εἴμαστε καλλιτέχνες γεννημένοι, κι' ὅπως λέει ὁ Νίτσε, γιὰ νὰ ὑπάρξῃ τέχνη, γιὰ νὰ ὑπάρξῃ πράξη ἢ ὄνειροπόληση, μιὰ φυσιολογικὴ συνθήκη εἶναι ἀπαραίτητη: ἡ μέθη. Σ' αὐτὴ τὴ μέθη, κάθε ρωμὸς εἶναι παραδομένος ἀσυναίσθητα, κι' αὐτὴ ἡ μέθη κρατάει τὸ στρατιώτη καὶ τὸν σπρώχνει στὴ φωτιά. Μὰ καὶ τὸν πατέρα σὰν παραδίνει τὸ παιδί του καὶ τὴ γυναίκα σὰ στέλνει τὸν ἄντρα καὶ τὸ κορίτσι τὸ μόνο τ' ὄνειρό του, αὐτὴ ἡ γλυκεῖα ἡδονὴ τῆς μέθης καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοὺς παρασύρει.

— «Σύρε παιδί μου στὸ καλὸ καὶ ὁ Θεὸς μαζί σου» λέει ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ, «τὸ σπῖτι σου καὶ τὰ παιδιὰ λησμόνια» λέει ἡ γυναίκα στὸν ἄν-

τρα της, «καὶ γύρισέ μου νικητὴς», λέει ἡ κόρη στὸν καλὸ της!

Χτυπάτε καμπάνες ἀργυρόηχες, σὰ συμφωνία ἠρωϊκιά στὴ φωτεινὴ τὴ χώρα. Χτυπάτε μυριόχαρες καὶ τρισευτυχισμένες—ὡσπὸν νὰ φτάση ἡ ὄρα τῆς μεγάλης λευτεριᾶς!

ΧΛΟΗ

ΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΟΥΛΑΣ

Φίλε «Νουμά»,

Σᾶς στέλνω ἕνα ἀντίγραφο ἀπὸ ἕνα γράμμα τῆς κόρης μου πρὸς τὸν πατέρα της πὸν βρίσκεται στὴ Μακεδονία. Ὑποθέτω ὅτι σᾶς ἐνδιαφέρει γιατί εἶναι 12 ἐτῶν ἡ κόρη μου καὶ δὲν ἔχει πάει σὲ Ἑλληνικὸ σχολεῖο. Γράφει φυσικὰ ὅπως ξέρεи μόνη της.

Χαίρετε

B.

Ἀγαπητέ μου μπαμπά,

Ἔμαθα ὅτι δὲν ἔχεις καιρὸ νὰ μοῦ γράφεις, ἀλλὰ δὲν πειράζει, γιατί ἀφοῦ γράφεις τῆς μαμᾶς, τὸ ἴδιο κάνει. Πῶς περνᾶς ἐκεῖ; κάνει πολὺ κρῦο; Σήμερα τὸ πρωτὶ ἐπήγαμε στὸ Ζάππειο καὶ εἶταν πολὺ καλὸς καιρὸς. Τὸ ἀπόγεμα πήγαμε, ὁ θεῖος κ' ἐγώ, στὸ Λυκαβητὸ καὶ ἠῦραμε κυκλαμιὲς καὶ κρόκους. Ὁ δάσκαλος μοῦ εἶπε νὰ σοῦ γράψω πολλὰ χαιρετίσματα ἂν καὶ δὲ σὲ ξέρει. Ὅτι ὁ κ. Φ. (πρῶην δάσκαλός της) εἶναι ἄρρωστος εἶναι εὐτυχῶς ψέματα. Τί πᾶν καὶ βγάζουν δηλαδὴ γιὰ νὰ μᾶς τρομάξουν. Στὸ σχολεῖο πᾶν ὅλα πρίμα, μόνο στὴ ζωγραφικὴ ὄχι. Τὸ σκυλάκι εἶναι πολὺ νόστιμο καὶ πολὺ βρώμικο, γιατί ἔχω καιρὸ νὰ τὸ λούσω. Τοῦ ἀγόρουσα μάλιστα μιὰ βούρτσα. Ἡ Λουίζα εἶναι πολὺ νόστιμη. Τώρα ὅπου καὶ νὰ εἶναι θὰ ἀρχίσῃ νὰ μιλάγῃ τῆς δίνουν Νεστλὲ τώρα. Τὸ περιβόλι ἔχει χάλια. Τί καλὰ ποῦ νικάμε! Ἔχετε πολλοὺς τραυματίες; Τί λὲν οἱ Τοῦρκοι πληγωμένοι; Μοῦ φαίνεται ὅτι οἱ Γερμᾶνοι εἶναι τέρατα καθὼς καὶ οἱ Δυνάμεις. Ἐγὼ ἀκόμα καμπουριάζω φριχτά, μ' ὅλους τοὺς κόπους τῆς μαμᾶς. Ἡ Νόρα ἔφαγε φόλα κ' ἐψόφησε. Φαντάσου ἦρθαν τὰ παιδιὰ τῆς κυρίας Σ..... καὶ δὲν ξέρουν τίποτα γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα. Ἡ θεία Κ... θέλει νὰ τὴ λέω θεία καὶ ὄχι Κ.... Τώρα ὅμως δὲν ξέρω πᾶ νὰ γράψω τίποτα, παρὰ ὅτι ἡ μαμᾶ μὲ τὴ θεία διαβάξουν τὴ δευτέρα ἔκδοση τοῦ Κορομηλά.

Πολλὰ χαιρετίσματα ἀπὸ ὅλους.

Σὲ φιλω

Ἀθῆναι 14 Ὀκτ. 1912

H.

(*) ΣΗΜ. ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Τὸ ἄρθρο αὐτὸ μᾶς στάλθηκε ἀπὸ τὴν προπερασμένη βδομάδα.